

**ETIČKI KODEKS
JP AUTOCESTE F BiH D.O.O. MOSTAR**

Mostar, juli 2018. godine

SADRŽAJ:

ETIČKI KODEKS	3
I OPŠTE ODREDBE	3
II OSNOVNA I OPĆA NAČELA POSLOVNOG PONAŠANJA.....	3
Načelo – Zakonitosti	4
Načelo – Izbjegavanja sukoba interesa.....	5
Načelo – Sprečavanje pranja novca.....	6
Načelo – Nabavka roba i usluga.....	7
Načelo – Borba protiv korupcije	7
Načelo - Korporativne mogućnosti.....	8
Načelo - Zabrane konkurencije	8
Načelo - Usklađenost sa zakonima, propisima i pravilima	8
Načelo - Postupanja u skladu sa javnim ovlaštenjima	8
Načelo - Stručne sposobnosti i savjesno postupanje	9
Načelo - Zaštita i pravilna upotreba imovine JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar	9
Načelo – Povjerljivosti i tajnosti u poslovanju, te zaštite podataka.....	10
Načelo - Podsticanje prijavljivanja nezakonitog ili neetičkog ponašanja.....	10
Načelo - Zabrana u pogledu kredita	11
Načelo - Nespojivosti nadzornih funkcija	11
Načelo - Uvažavanja ljudskih prava i zaštita okoliša	11
Načelo - Zabrane robstva	12
Svakodnevno ponašanje	12
Odstupanje i preduzimanje disciplinskih mjera.....	12
III PRAVILA.....	13
Profesionalnost.....	13
Primanje i davanje materijalnih i drugih darova.....	13
Naknada za rad	13
Nepriistrasnost	13
Radni prostor	13

Ponašanje u službi	14
Poslovni izgled i odjevanje	14
Kultura komuniciranja	14
IV ZAPOŠLJAVANJE I UNAPREĐIVANJE RADNIKA	14
V PRIJAVLJIVANJE NEDOPUŠTENIH RADNJI	15
VI OBAVEZA UPOZNAVANJA SADRŽAJA KODEKSA.....	15
VII POSTUPAK IZMJENE I DOPUNE ETIČKOG KODEKSA.....	16
IZJAVA O PRIHVATANJU ETIČKOG KODEKSA.....	17

Na osnovu člana 6. stav 1. Zakona o javnim preduzećima ("Službene novine Federacije BiH" broj 8/05 i 81/08), člana 17. Statuta Javnog preduzeća Autoceste FBiH d.o.o. Mostar br. 1.1-3923-4/16 od 30.11.2016. godine, na prijedlog Nadzornog odbora Javnog preduzeća Autoceste FBiH d.o.o. Mostar Skupština Javnog preduzeća Autoceste FBiH d.o.o. Mostar na ____ sjednici održanoj dana ____.____. 2018. godine donosi:

ETIČKI KODEKS

Javnog preduzeća Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine društva sa ograničenom odgovornošću Mostar

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Etičkim kodeksom (u daljnjem tekstu: Kodeks) između ostalog uređuju se načela, pravila ponašanja, zapošljavanje i unapređenje radnika, prijavljivanje nedopuštenih radnji i postupak upoznavanja sa kodeksom koji se primjenjuje na sva zaposlena lica u Javnom preduzeću Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: JP Autoceste FBiH), ovlaštene pojedince i zastupnike koje imenuje JP Autoceste FBiH za obavljanje određenih poslova, sve članove Nadzornog odbora, Uprave i Odbora za reviziju i direktora odjela za internu reviziju i druga lica ugovorno povezana sa JP Autoceste FBiH (u daljnjem tekstu: povezano lice ili povezana lica u skladu sa tekstom).

Lica na koja se primjenjuje Kodeks obavezuju se da, u obavljanju svojih dužnosti na koje su imenovani, odnosno u obavljanju svojih radnih zadataka, poštuju etičke standarde i načela utvrđena ovim Kodeksom, kao i univerzalna etička načela i standarde.

Etičkim kodeksom je zajamčena zaštita oštećenika i osoba koje u dobroj vjeri prijave pojavu koruptivnih ili neetičkih radnji u radu i poslovanju JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar.

Član 2.

Kodeks je obavezan prilikom obavljanja svih dužnosti u poslovanju JP Autoceste FBiH d.o.o. Mostar i sadrži obavezne odredbe u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u Federaciji BiH i Statutom preduzeća.

II OSNOVNA I OPĆA NAČELA POSLOVNOG PONAŠANJA

Član 3.

Načela Etičkog kodeksa predstavljaju vrijednost pravila ponašanja svih povezanih lica u preduzeću u smislu člana 4. Zakona o javnim preduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine, čije kršenje predstavlja osnov za opoziv, odnosno otkaz pojedine funkcije na osnovu utvrđene odgovornosti nakon provedenog disciplinskog postupka.

Član 4.

Osnovna načela poslovnog ponašanja ogledaju se na slijedećim etičkim vrijednostima:

- profesionalnost
- stručnost
- pravičnost
- poštenje
- transparentnost
- savjesnost i
- odgovornost

Član 5.

Opća načela dobrog poslovnog ponašanja odnose se na bitna područja poslovne aktivnosti JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar koja imaju utjecaj na ugled preduzeća i položaj u tržišnom poslovnom okruženju. Zadatak i cilj općih načela je definisati načela rada i poslovnog ponašanja u značajnim poslovnim aktivnostima u skladu sa visokim profesionalnim standardima rada i osnovnim etičkim vrijednostima za Upravu i radnike kao i za sva povezana lica.

Opća načela poslovnog ponašanja se utvrđuju za slijedeća područja:

- zakonitosti,
- izbjegavanja sukoba interesa,
- sprečavanje pranja novca
- nabavka roba i usluga,
- borba protiv korupcije,
- korporativne mogućnosti,
- zabrane konkurencije,
- usklađenost sa zakonima, propisima i pravilima,
- postupanja u skladu sa javnim ovlaštenjima,
- stručne sposobnosti i savjesno postupanje,
- zaštita i pravilna upotreba imovine,
- povjerljivosti i tajnosti u poslovanju, te zaštite podataka,
- podsticanje prijavljivanja nezakonitog ili neetičkog ponašanja,
- zabrana u pogledu kredita,
- uvažavanje ljudskih prava i zaštita okoliša,
- zabrane robstva

Načelo – Zakonitosti

Član 6.

Obavljanje dužnosti, poslova i radnih zadataka u JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar vrši se izričito i jedino uz primjenu i poštovanje zakona, propisa, pravila i procedura propisanih od strane nadležnih državnih organa, kao i poštivanje Statuta i drugih općih i pojedinačnih akata donijetih od strane nadležnih organa JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar.

Načelo – Izbjegavanja sukoba interesa

Član 7.

Članovi Nadzornog odbora Preduzeća, Uprave, Odbora za reviziju i odgovorna lica u Preduzeću neće vršiti svoje dužnosti odnosno koristiti ovlaštenja svog položaja u cilju ostvarivanja svojih ličnih, grupnih i stranačkih interesa, te će izbjegavati svaki oblik ponašanja koji bi mogao da dovede do davanja prednosti privatnim interesima nad javnim, čak i ako takvo ponašanje nije formalno pravno zabranjeno.

Lica na koja se primjenjuje Kodeks dužna su voditi računa da, u obavljanju dužnosti na koju su izabrani, odnosno u obavljanju poslova radnog mjesta na koje su raspoređeni ne dođe do sukoba njihovih ličnih i/ili imovinskih i profesionalnih interesa (u daljem tekstu: «sukob interesa»).

Lica iz prethodnog stava ne smiju stupati u stvarne ili očigledne sukobe interesa za JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar u ličnim i profesionalnim odnosima i dužna su omogućiti uvid u sve transakcije ili odnose, za koje se opravdano može očekivati da bi mogli dovesti do stvarnog ili očiglednog sukoba interesa.

Lica na koja se primjenjuje Kodeks, u slučaju nastanka stvarnog ili očiglednog sukoba interesa, u svakom pojedinačnom slučaju dužna su odmah se isključiti iz daljeg odlučivanja i neodložno prijaviti odnosno obavijestiti:

- radnici – neposrednog rukovodioca
- Izvršni direktori – Direktora Društva
- Direktor Društva i Sekretar Društva – Nadzorni odbor
- članovi Nadzornog odbora – Nadzorni odbor i Skupština Društva.

Član Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave, dužan je nakon imenovanja na tu dužnost dostaviti Sekretaru Društva ovjerenu izjavu u vezi sa njegovim (uključujući i članova njegove uže porodice do trećeg stepena krvnog srodstva, odnosno članova njegovog domaćinstva)

- zaposlenjem,
- svim poslovnim interesima, uključujući udjele i dionice u procentu većem od 5% od vrijednosti osnovnog kapitala Društva u kome ima udio odnosno dionice,
- profesionalnim odnosima,
- interesnim povezanostima (stranačka, strukovna i dr.), a što sve dovodi ili može dovesti do sukoba interesa ili može materijalno uticati na njega u vezi sa vršenjem dužnosti na koju je izabran.

Sve promjene u navedenim informacijama dostavljenim Sekretaru Društva nastale u toku obavljanja dužnosti na koju su izabrani, lica iz prethodnog stava dužna su neodložno prijaviti Sekretaru Društva.

Član 8.

Izvršni direktori i direktor Društva za vrijeme obavljanja dužnosti na koju su izabrani u JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar ne mogu obavljati izvršnu funkciju u političkim strankama odnosno bilo koju funkciju koja može dovesti do sukoba interesa sa funkcijom odnosno dužnosti koju obavlja u JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar.

Članstvo u Nadzornom odboru kao i članstvo u Upravi je nespojivo s javnim funkcijama izbornog zvaničnika ili nosioca izvršne funkcije.

Član Nadzornog odbora i član Uprave mora podnijeti ostavku prije, eventualnog, preuzimanja izbornog zvaničnika ili nosioca izvršne funkcije.

Član 9.

Preduzeću nije dopušteno da prilikom poslovanja povezanim licima nudi povoljnije uslove od onih koje nudi drugim licima koja nisu povezana sa Preduzećem.

Povezanim licima smatraju se sljedeća lica:

- Članovi uže porodice povezanih lica do trećeg stepena krvnog srodstva ili tazbine, odnosno lica koja žive u istom domaćinstvu sa povezanim licima
- Pravna lica u kojim je povezano lice ili članovi uže porodice član Nadzornog odbora ili Uprave Preduzeća.
- Članovi Uprave, članovi Nadzornog odbora i članovi Odbora za reviziju Preduzeća su povezana lica u smislu svakog postupka poduzetnog u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

Ako bilo koje povezano lice zna ili je moralo znati da je neko drugo povezano lice djelovalo u suprotnosti sa odredbama ovog člana, to povezano lice je o tome dužno odmah obavijestiti Upravu i Nadzorni odbor Preduzeća ili drugi nadzorni organ i ostale nadležne organe. Povezanom licu nije dopušteno odavanje poslovne tajne Preduzeća.

Načelo – Sprečavanje pranja novca

Član 10.

Pranje novca podrazumijeva:

- zamjenu ili prijenos imovine, ako je ta imovina stečena kriminalnim radnjama, a s ciljem prikriivanja ili zataškavanja nezakonitog porijekla imovine ili pružanja pomoći nekom licu koje je umiješano u takve aktivnosti radi izbjegavanja zakonskih posljedica počinjenih radnji;
- prikriivanje ili zataškavanje prave prirode, mjesta porijekla, raspolaganja, kretanja, prava na ili vlasništva nad imovinom ako je ta imovina stečena kriminalnim radnjama ili činom učešća u takvim radnjama;
- sticanje, posjedovanje ili korištenje imovine stečene kriminalnim radnjama ili činom učešća u takvim radnjama;
- učešće ili udruživanje radi izvršenja, pokušaja izvršenja, odnosno pomaganja, podsticanja, olakšavanja ili davanja savjeta pri izvršenju bilo koje od navedenih radnji;
- svrha, znanje, namjera potrebni kao elementi radnje pranja novca mogu se zaključiti na osnovu objektivnih i činjeničnih okolnosti.

Pranjem novca smatrat će se i to kada su radnje, kojima je stečena imovina koja se pere, izvršene na teritoriji druge države.

Član 11.

JP Autoceste F BiH d.o.o. se obavezuje da nikada neće pomagati ni podržavati pranje novca. Donošenjem Etičkog kodeksa JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar obavezuje se na:

- pridržavanje važećih zakona i propisa o pranju novca,
- smanjiti rizik i izbjeći sudjelovanje u dogovorima ili poslovima koji mogu biti ili jesu povezani sa zaradom od kriminalnih djela,
- poduzeti potrebne mjere u svrhu razmatranja poslovnih odnosa i očuvanja vlastitog integriteta.

Načelo – Nabavka roba i usluga

Član 12.

Poslovi nabavke se ubrajaju u poslove s najvećim stepenom poslovnih rizika i mogu bitno utjecati na poslovanje JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar, te se smatraju jednim od najbitnijih načela poslovnog ponašanja i prema tome zahtjevaju posebnu pažnju.

Sve nabavke roba i usluga u JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar moraju se vršiti uz maksimalno poštivanje važeće zakonske regulative, na transparentan način, koji osigurava ravnopravnost učešća svih zainteresovanih potencijalnih ponuđača, tako da im se omogući isti nivo informacija i dovoljno vremena za pripremu kvalitetnih ponuda.

Član Nadzornog odbora, i članovi Uprave Društva, ne mogu biti članovi Komisije za nabavke, a ukoliko izabrani član Komisije za nabavku ima kakav imovinski ili lični interes sa izabranim ponuđačem, dužan je da prilikom donošenja odluke o dodjeli posla, ukoliko raspolaže saznanjima prijavi navedeni interes u cilju da se isti isključi iz postupka kod donošenja odluke u konkretnom slučaju.

Prikrivanje, odnosno davanje lažnih informacija u smislu ovog člana od strane člana Nadzornog odbora i/ili Uprave bit će osnova za razrešenje sa dužnosti na koju je izabran, a za radnike JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar osnova za prestanak radnog odnosa.

Načelo – Borba protiv korupcije

Član 13.

Lica na koje se primjenjuje Kodeks, će se u obavljanju funkcije uzdržati od bilo kakvog ponašanja koje bi, po važećem međunarodnom ili domaćem krivičnom pravu, moglo da se okarakteriše kao aktivno ili pasivno podmićivanje.

Članovi Nadzornog odbora, Uprave društva, Odbora za reviziju će se aktivno angažovati u otkrivanju i borbi protiv svih oblika korupcije u preduzeću.

Načelo - Korporativne mogućnosti

Član 14.

U ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti povezana lica treba da rade na unapređenju legitimnih interesa Preduzeća uvijek i kada se za to ukaže prilika i potreba.

Povezana lica ne smiju za svoje potrebe koristiti mogućnosti koje otkriju u ispunjavanju njihovih obaveza i odgovornosti prema Preduzeću, odnosno koristiti imovinu Preduzeća ili informacije, druge resurse ili svoj eventualni položaj, radi lične koristi.

Nije dozvoljeno da postoje suprotni interesi, odnosno rivalitet između povezanog lica i Preduzeća, kojima se može nanijeti finansijska šteta Preduzeću.

Uprava Preduzeća, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju utvrdit će da li se nekome od prethodno navedenih radnji uzrokuje finansijska šteta Preduzeću, a na osnovu relevantnih činjenica, okolnosti i dokaza uključujući i slučaj u kojem se u lične svrhe koriste resursi odnosno mogućnosti Preduzeća.

Načelo - Zabrane konkurencije

Član 15.

Član Uprave, Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i prokurist ne smije u tom svojstvu ili kao zaposleni u drugom društvu i kao samostalni privrednik učestvovati u djelatnosti, koja bi mogla biti u konkurentnom odnosu na djelatnost javnog preduzeća. Ova obaveza traje za vrijeme trajanja menadžerskog ugovora, odnosno angažmana u bilo kojim organima upravljanja u preduzeću i dvije godine nakon prestanka ugovora o angažmanu. JP Autoceste FBiH može od lica koje prekrši zabranu konkurencije tražiti naknadu štete i ustupanje zaključenih poslova ili prenos ostvarene koristi ili prava iz zaključenih poslova, u roku od 3 mjeseca od saznanja za prekršaj, a najkasnije 5 godina od učinjenog prekršaja zabrane konkurencije.

Načelo - Usklađenost sa zakonima, propisima i pravilima

Član 16.

U ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti povezana lica su obavezna da djeluju u skladu sa zakonima, podzakonskim aktima i Statutom JP Autoceste FBiH.

Povezano lice se obavezuje da, ako dođe do saznanja o informaciji za koju smatra da predstavlja dokaz o materijalnom kršenju zakona, pravilnika i propisa koji se primjenjuju na javno preduzeće, ukaže na datu informaciju Upravi javnog preduzeća, Nadzornom odboru ili drugim nadležnim organima.

Načelo - Postupanja u skladu sa javnim ovlaštenjima

Član 17.

Povezana lica su dužna postupati u skladu sa javnim ovlaštenjima, koja su na javno preduzeće prenesena Zakonom o cestama Federacije BiH.

Povjereni poslovi, planovi i izvještaji o realizaciji istih treba da budu transparentni, izuzev poslova koji su poslovna tajna preduzeća.

Načelo - Stručne sposobnosti i savjesno postupanje

Član 18.

Povezana lica dužna su vršiti svoje funkcije, izvršavati svoje obaveze i obavljati poslove savjesno, stručno, nepristrasno i uz dužnu pažnju, te pri tome poštovati sve zakonske propise i druga odgovarajuća akta.

Članovi Nadzornog odbora, Uprave, Odbora za reviziju i odgovorna lica u Preduzeću će poštovati zakonska ograničenja u pogledu obavljanja više javnih funkcija istovremeno, te izbjegavati obavljanje drugih javnih funkcija, odnosno djelatnosti koje će ga ometati u obavljanju njegovih dužnosti u Preduzeću.

Stalnim nastojanjem da unaprijede učinkovitost i kvalitetu rada, radnici trebaju obrazovanjem i usavršavanjem postizati visoku razinu profesionalnosti i stručnosti, poštujući pritom etička načela i dignitet struke. Obaveza je Uprave voditi politiku stalnog stručnog usavršavanja i obrazovanja radnika za poslove koje obavljaju ili će trebati obavljati.

Načelo - Zaštita i pravilna upotreba imovine JP Autoceste FBiH d.o.o.

Mostar

Član 19.

Nadzorni odbor, Uprava i Odbor za reviziju, u ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti, obavezni su podsticati na odgovorno korištenje i kontrolu imovine i resursa JP Autoceste FBiH u koju spadaju sredstva rada, podaci, materijali, rezervni dijelovi, intelektualno vlasništvo i objekti, a koju treba koristiti u poslovne svrhe javnog preduzeća, te podsticati na odgovorno predlaganje nabavki potrebnih za nesmetano funkcionisanje preduzeća.

U svakodnevnom radu i poslovanju, odnos prema imovini mora biti racionalan kako bi se njenim korištenjem ostvarili optimalni poslovni rezultati.

Radnici na rukovodnim poslovima dužni su upravljati imovinom u skladu sa najvišim etičkim načelima i standardima, a posebno uz stručnost, nepristrasnost, nezavisnost, povjerljivost i poštenje.

Dužnost je radnika čuvati vrijednosti i povjerenja im dobra, štiti imovinu JP Autoceste F BiH izbjegavajući postupke i radnje koje bi mogle ugroziti cjelovitost, integritet i sigurnost imovine. Nije dopušteno radnicima koristiti dobra, sredstva i imovinu za ličnu korist ili za neodgovarajuće svrhe. Poslovi sa imovinom moraju se obavljati na profesionalan način pošteno i uz visoki stepen transparentnosti.

Načelo – Povjerljivosti i tajnosti u poslovanju, te zaštite podataka

Član 20.

Povezana lica su obavezna da poštuju povjerljivost podataka do kojih dolaze u ispunjavanju svojih obaveza i odgovornosti, osim u slučajevima u kojima objavljivanje odobri nadležni organ Preduzeća ili je takvo objavljivanje zakonski uređeno. U povjerljive podatke spadaju podaci nejavnog karaktera koji mogu biti od koristi konkurentima.

Poslovnom tajnom Preduzeća smatraju se informacije o poslovanju Preduzeća koje svojim aktom odredi Nadzorni odbor Preduzeća, a za koje se očito može utvrditi da bi uzrokovalo štetu Preduzeću ako dođu u posjed trećeg lica bez saglasnosti Preduzeća.

Poslovnom tajnom ne mogu se smatrati podaci koji po zakonu nemaju karakter tajne.

Svako kršenje i odavanje poslovne tajne predstavlja težu povredu radne obaveze, za koju se izriče odgovarajuća disciplinska mjera.

Dužnost čuvanja poslovne tajne ostaje i poslije prestanka radnog odnosa u Preduzeću zaposlenicima, odnosno prestanku članstva u Upravi, Nadzornom odboru i Odboru za reviziju.

Nadzorni odbor Preduzeća je dužan posebnim aktom utvrditi koja informacija ima karakter poslovne tajne ili povjerljivog podatka, te lica odgovorna za njihovo korištenje i čuvanje, a u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 32/01 i 48/11).

Bez prethodnog i izričitog odobrenja poslovnog partnera povjerljivi podaci se ne smiju davati vanjskim osobama (fizičkim ili pravnim licima) uz iznimku opravdanog zahtjeva nadležnih državnih tijela.

Povjerljive informacije mogu se davati unutar JP Autoceste F BiH samo saradnicima kojima su one nužne za obavljanje njihovih poslova.

Informacijski poslovni sistem JP Autoceste F BiH i poslovnih partnera mora biti zaštićen od nedopuštenih pristupa. Mjere i postupci zaštite informacijskog sistema trebaju biti utvrđene posebnim aktima.

Načelo - Podsticanje prijavljivanja nezakonitog ili neetičkog ponašanja

Član 21.

Nadzorni odbor i Uprava Preduzeća su dužni uticati da se u Preduzeću aktivno unaprijeđuju etičko ponašanje i podsticati radnike na prijavljivanje dokaza o nezakonitom i neetičkom ponašanju radnika Preduzeća, Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Uprave Preduzeća.

U ispunjavanju obaveza iz ovog Kodeksa, povezana lica mogu biti ponekad izložena etičkoj dvojbi i to kada nisu sigurna koje je ponašanje etičko. U tim slučajevima obavijestit će svog neposrednog rukovodioca ili organ upravljanja u Preduzeću da o tome zauzme stav.

Načelo - Zabrana u pogledu kredita

Član 22.

Javnom preduzeću nije dozvoljeno da na neposredan ili posredan način (putem supsidijara ili sl.) dodjeljuje kredite ili pozajmice zaposlenim u javnom preduzeću ili trećim licima, niti da pružaju usluge garancija ili osiguranja za kredite.

Načelo - Nespojivosti nadzornih funkcija

Član 23.

Članovi Nadzornog odbora Preduzeća, Uprave Preduzeća, Odbora za reviziju i odgovorna lica u Preduzeću će se izuzeti iz rada organa i tijela kada ti organ ili tijela vrše nadzor nad njegovim radom. Takođe neće biti zaposleni niti će učestvovati u radu organa i tijela nad kojima se vrši nadzor po službenoj dužnosti.

Načelo - Uvažavanja ljudskih prava i zaštita okoliša

Član 24.

Zaštita ljudskih prava i okoliša je ustavna odredba i najvažnije etičko načelo kojem se pridaje posebna pažnja. Čovjek i okoliš su neprocjenjive vrijednosti koje uvijek i svugdje moraju biti promicane i zaštićene. Poštivanje ljudskih prava i zaštita okoliša moraju biti na najvišoj razini što treba biti utvrđeno u svim internim aktima i dokumentima preduzeća

Član 25.

Ljudska prava radnika, odnos prema korisnicima, poslovnim partnerima, medijima i javnosti i svim zainteresiranim stranama moraju se uspostaviti i održavati na visokoj etičkoj razini. Neprihvatljiva je diskriminacija bilo kojeg čovjeka, a radnici JP Autoceste F BiH ne smiju se diskriminirati na osnovu spola, vjere, nacionalnog porijekla, invalidnosti i drugog osnova.

Član 26.

Radnici su obavezni u svom radu pridržavati se pravila rada na siguran način i pritom brinuti se za ličnu sigurnost i zdravlje, kao i sigurnost i zdravlje drugih radnika, ali i za sigurnost postrojenja i opreme.

Svako u svom radu obavezan je brinuti se o najmanjem mogućem štetnom utjecaju na okoliš.

Načelo - Zabrane ropstva

Član 27.

Zabranju se svi oblici ropstva i ponašanja koja stvaraju preduslove za nastanak ropstva u koje spadaju raznolike situacije – uključujući trgovinu ljudima, dužničko ropstvo, prinudni rad i sve druge situacije u kojima se osoba drži protiv svoje volje, uz uzimanje dokumenata, pretnje ili silu.

Donošenjem Etičkog kodeksa JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar se obavezuje na maksimalno poštivanje svih normi ponašanja koje dovode do sprečavanja pojave svih oblika modernog ropstva.

Svakodnevno ponašanje

Član 28.

U svakodnevnim situacijama na radnom mjestu očekuje se ponašanje koje je u skladu sa opšteprihvaćenim pravilima pristojnog ponašanja :

- tačnost dolaska na posao i zakazane sastanke;
- ne napuštanje radnog mjesta bez potrebe i najave;
- tokom radnog vremena se ne obavljaju privatni poslovi;
- prikladno poslovno odijevanje i visoki standardi lične higijene i urednosti;
- čistoća i urednost radne okoline;
- ljubazan stil pri komunikaciji i primjereno oslovljavanje;
- obavljanje poslova u skladu sa propisima o zaštiti i unapređenju životne sredine;
- čuvanje poslovne tajne;
- uzdržavanje od korištenja političkog uticaja ili pritiska radi ostvarivanja poslovnih ciljeva.

Odstupanje i preduzimanje disciplinskih mjera

Član 29.

Nikakva odstupanja od odredaba ovog Kodeksa nisu dozvoljena.

Svako kršenje i zloupotreba ovog Kodeksa rezultirat će neodložnim postupkom utvrđivanja odgovornosti u skladu sa zakonom i internim aktima što može predstavljati osnovu za razrješenje s dužnosti, odnosno prestanak radnog odnosa za radnike.

Odgovornost članova Nadzornog odbora utvrđuje Skupština Društva, odnosno organ koji je kandidovao članove Nadzornog odbora.

Za lica koja imenuje Nadzorni odbor, Direktor i Izvršne direktore i Sekretara Društva odgovornost utvrđuje Nadzorni odbor.

Na radnike u radnom odnosu kao i na direktore dijelova Društva primjenjuje se Pravilnik o radu i drugi opšti akti JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar.

III PRAVILA

Član 30.

Pravila po kojima povezana lica treba da se ponašaju su:

Profesionalnost

Povezana lica će se u obavljanju svojih poslova i zadataka pridržavati pravila profesionalne nepristrasnosti, odgovornosti, čestitosti, transparentnosti, efikasnosti i ekonomičnosti.

Primanje i davanje materijalnih i drugih darova

Primanje i davanje materijalnih i drugih darova poslovnih partnera nije dopušteno, ali je iznimno dopušteno ako se radi o daru u vrijednosti do 100,00 (stotinu) KM i ako nije riječ o nemoralnim ili koristoljubljivim namjerama.

Darom u smislu ovog Etičkog kodeksa smatra se novac, stvari veće vrijednosti, prava i usluge dane bez naknade koje primatelja dovode ili mogu dovesti u ovisnički odnos ili kod njega stvaraju obavezu prema darovatelju. Pritom je važno da je darovanje poslovnog partnera samoincijativno i u skladu s dobrim poslovnim običajima.

Kod primanja i davanja materijalnih i drugih darova radnici se trebaju ponašati u skladu s Etičkim kodeksom odnosno njihovo ponašanje ne smije negativno utjecati na ugled JP Autoceste F BiH. Jednako tako moraju se upoznati s običajima i poslovnim načelima sredine u kojoj borave kako ne bi uvrijedili poslovne partnere.

Naknada za rad

Prilikom obavljanja svojih poslova i dužnosti povezana lica neće prihvatiti nikakvu dodatnu naknadu osim one redovne koja im sljeduje u skladu sa općim aktima JP Autoceste FBiH.

Nepriistrasnost

Povezana lica će prilikom obavljanja svojih dužnosti jednako se ponašati prema svim strankama koji dolaze u kontakt s javnim preduzećem.

Povezana lica će se pridržavati proceduralnih pravila pri obavljanju administrativnih poslova iz svog djelokruga, a posebno će izbjegavati nezakonite pritiske, čak i ako dolaze od pretpostavljenih.

Radni prostor

Radni prostor povezanih lica treba odisati urednošću i poslovnošću. Stari spisi i radni materijali moraju biti odloženi u police, ormare i arhivu.

U radnom prostoru može se njegovati cvijeće, u skladu sa raspoloživim prostorom i afinitetima drugih koji koriste isti radni prostor.

Zidovi se mogu ukrasiti odgovarajućim umjetničkim slikama, grafikama i odabranim fotografijama koje su u vezi sa djelatnošću javnog preduzeća.

Ponašanje u službi

Povezana lica neće, osim iz opravdanih razloga, odlagati svoje radne obaveze i zadatke niti povjeravati njihovo izvršenje drugom, niti prenositi odgovornost za donošenje odluka drugome. Uvođenje privatnih lica u radne prostorije, osim u namjenske (sale za sastanke i odvojeni prostor od radnog djela), nije dozvoljeno.

Nije dopušteno iznositi neistine, tendenciozne i zlonamjerne podatke i primjedbe na račun drugih. Povezano lice je dužno obratiti se neposredno nadređenom ukoliko ima određenih problema. Svaki problem se mora rješavati izvan vidokruga stranaka, principijelno i argumentovano, mirno i bez emocija.

Povezano lice materijal i opremu koja mu je službeno na raspolaganju neće koristiti u privatne svrhe, osim u hitnim slučajevima, uz odobrenje nadređenih.

Poslovni izgled i odjevanje

Povezana lica prilikom obavljanja poslova i radnih zadataka trebaju biti uredno odjevena i obučena (čisto, praktično, elegantno) u skladu sa kodeksom odijevanja.

Kultura komuniciranja

Međusobni razgovori povezanih lica u prisutnosti stranaka trebaju biti kratki, mirnog tona. Telefonski razgovori u privatne svrhe moraju biti svedeni samo na specifične hitne pozive.

Povezana lica, prilikom vođenja službenih razgovora, po pravilu, daju kratke odgovore i informacije.

Odnosi i ophođenje među povezanim licima zahtijevaju puno uvažavanje razumjevanje, stručnu saradnju, naglašenu sklonost timskom radu, otvorenost, iznošenje problema, prijedloga te potpuno shvatanje odgovornosti za svoj rad i odanost interesima javnog preduzeća.

IV ZAPOŠLJAVANJE I UNAPREĐIVANJE RADNIKA

Član 31.

Zapošljavanje i unapređivanje radnika u JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar mora se ostvarivati na visokoj profesionalnoj i stručnoj razini i u skladu s dobrom poslovnom praksom. U radnoj sredini ponašanje radnika zasniva se na međusobnom povjerenju, odanosti, korektnosti i poštivanju dostojanstva svake osobe. Izričito se zabranjuje diskriminacija pri napredovanju na radnom mjestu prema kriteriju spola, dobi, rase, vjerskog ili političkog uvjerenja, porijekla kao i svaki oblik nepotizma i favorizovanja.

Poželjno je pridržavanje slijedećih načela i standarda:

- njegovanje etičkih načela: poštenje, odanost, povjerljivost, zakonitost i saradnja u otklanjanju neetičkih pojava;
- napredovanje radnika prema sposobnostima i postignutim rezultatima i
- jednak pristup prema svima bez obzira na spol, vjeru, nacionalno porijeklo, invalidnost i porodične prilike.

U primjeni posebnih etičkih načela u području zapošljavanja i napredovanja radnika to znači slijedeće:

- primjenjivati najviše standard profesionalnosti i stručnosti i poštivati zakonske propise u području zapošljavanja;
- zapošljavati nove radnike u skladu sa aktima i utvrđenim kriterijima za zapošljavanje novih radnika;
- ne dopustiti bilo koji oblik protekcije ili diskriminacije u zapošljavanju i napredovanju radnika;
- osigurati nepristrasnost prema kandidatima i njihovu ravnopravnost u svim fazama procesa zapošljavanja i unapređivanja.

Član 32.

Rukovoditelji moraju imati visoke profesionalne, stručne i etičke vrline i biti najbolji primjer kojeg će slijediti ostali radnici. Ovo je izuzetno važno prilikom njihovog uključivanja u postupak zapošljavanja ili odabira radnika kao i napredovanja radnika, kada se moraju poštovati posebna etička načela o zapošljavanju i napredovanju radnika.

V PRIJAVLJIVANJE NEDOPUŠTENIH RADNJI

Član 33.

Građani, korisnici cesta kojima upravlja JP Autoceste F BiH i radnici JP Autoceste F BiH (u daljem tekstu: sve zainteresirane osobe) mogu se obratiti Upravi preduzeća prijavom/pritužbom na ponašanje članova Uprave društva, radnika i/ili drugih povezanih lica za koje smatraju da je protivno odredbama Etičkog kodeksa ili prijaviti svaku nepravilnost, prevaru, mobbing radnje ili sumnju na korupciju.

Sve zainteresovane osobe prijavu/pritužbu iz stave 1. ovog člana mogu podnijeti pisanim putem poštom ili elektronskom poštom na : pritužbe@jpautoceste.ba

Prijave/pritužbe zaprimaju radnici koji rade na protokolu preduzeća, te ih u skladu sa Etičkim kodeksom prosljeđuju Sekretaru preduzeća na daljnje postupanje.

Svi radnici koji na bilo koji način dolaze do saznanja o prijavama/pritužbama iz stave 2 ovog člana dužni su potpisati Izjavu o povjerljivosti i nepristrasnosti.

VI OBAVEZA UPOZNAVANJA SADRŽAJA KODEKSA

Član 34.

Sva povezana lica su obavezna potpisati Izjavu o prihvatanju Etičkog kodeksa. Povezana lica su dužna da djeluju u skladu sa odredbama Kodeksa. Izjava je sastavni dio Etičkog kodeksa i potpisuje se u dva primjerka, od kojih se jedan primjerak zadržava u arhivi, drugi u personalnom dosijeu.

VII POSTUPAK IZMJENE I DOPUNE ETIČKOG KODEKSA

Član 35.

Etički kodeks donosi Skupština JP Autoceste FBiH na prijedlog Nadzornog odbora u saradnji sa Odborom za reviziju, kao i njegove izmjene i dopune.

Član 36.

Stupanjem na snagu Etičkog kodeksa prestaju da važe odredbe Etičkog kodeksa JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar br. 1.1-2272-4/14 od 17.06.2014. godine.

VIII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu od osmi dan od dana objavljivanja na oglasnoj ploči preduzeća.

Broj: 1.1-3150-7/18.
Mostar, 30.07.2018. godine

Predsjednik skupštine društva

Jadranko Poljić

IZJAVA O PRIHVATANJU ETIČKOG KODEKSA
Javnog preduzeća Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine
društva sa ograničenom odgovornošću Mostar

Ovom izjavom potvrđujem da sam upoznat/a s načelima i odredbama Etičkog kodeksa Javnog preduzeća Autoceste Federacije Bosne i Hercegovine društvo sa ograničenom odgovornošću Mostar i da ću ih uvažavati, poštivati i u skladu s njima odgovorno obavljati posao.

U ispunjavanju funkcije i obaveza iz ugovora izjavljujem da ću:

- Postupati u skladu sa dužnom stručnom pažnjom, profesionalno i savjesno;
- Podsticati na odgovorno korištenje i kontrolu imovine i resursa javnog preduzeća;
- Postupati u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima preduzeća;
- Prijaviti protivpravno ponašanje ukoliko smatram da postoje.

Potpisivanjem ove izjave potvrđujem da sam upoznat/a s posljedicama nepoštivanja odredaba i normi Etičkog kodeksa.

Mostar/Sarajevo, _____.____.20__ godine

Davalac izjave
